

EBA/GL/2015/07

06.08.2015

Wytyczne

---

dotyczące interpretacji różnych okoliczności, w których instytucja jest uznawana za będącą na progu upadłości lub zagrożoną upadłością na mocy art. 32 ust. 6 dyrektywy 2014/59/UE

Spis treści

Wytyczne EUNB dotyczące interpretacji różnych okoliczności, w których instytucja jest uznawana za będącą na progu upadłości lub zagrożoną upadłością na mocy art. 32 ust. 6 dyrektywy 2014/59/UE	3
Tytuł I - Temat, zakres i definicje	4
Przedmiot	4
Definicje	5
Zakres i adresaci	5
Tytuł II - Obiektywne przesłanki służące ustalaniu, czy dana instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością	6
1. Uwagi ogólne	6
2. Pozycja kapitałowa	7
3. Pozycja płynnościowa	9
4. Inne wymogi będące warunkiem posiadania zezwolenia	11
Tytuł III - Proces stwierdzania, że dana instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością	12
1. Stwierdzenie przez właściwy organ	12
2. Stwierdzenie przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	13
3. Konsultacje i wymiana informacji między właściwym organem a organem ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	14
Tytuł IV – Postanowienia końcowe i wdrożenie	15

Wytyczne EUNB dotyczące interpretacji różnych okoliczności, w których instytucja jest uznawana za będącą na progu upadłości lub zagrożoną upadłością na mocy art. 32 ust. 6 dyrektywy 2014/59/UE

Status niniejszych wytycznych

1. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010¹. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 właściwe organy i instytucje finansowe dokładają wszelkich starań, aby zastosować się do tych wytycznych i zaleceń.
2. Wytyczne przedstawiają stanowisko EUNB w sprawie odpowiednich praktyk nadzoru w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego lub tego, jak należy stosować prawo europejskie w konkretnym obszarze. Właściwe organy określone w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, do których wytyczne mają zastosowanie, powinny stosować się do wytycznych poprzez wprowadzenie ich odpowiednio do swoich praktyk (np. poprzez dostosowanie swoich ram prawnych lub procesów nadzorczych), również jeżeli wytyczne są skierowane przede wszystkim do instytucji.

Wymogi dotyczące sprawozdawczości

3. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 właściwe organy muszą poinformować EUNB, czy stosują się lub czy zamierzają zastosować się do niniejszych wytycznych lub danego zalecenia lub podają powody niestosowania się do dnia 08.10.2015. W przypadku braku informacji w tym terminie właściwe organy zostaną uznane przez EUNB za niestosujące się do niniejszych wytycznych. Informacje należy przekazać poprzez wysłanie formularza dostępnego na stronie internetowej EUNB na compliance@eba.europa.eu z dopiskiem „EBA/GL/2015/07”. Informacje przekazują osoby upoważnione do informowania o niestosowaniu się do wytycznych w imieniu właściwych organów. Wszelkie zmiany dotyczące stosowania się do wytycznych także należy zgłaszać do EUNB.

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

Zgodnie z art. 16 ust. 3 przekazywane informacje publikuje się na stronie internetowej EUNB.

Tytuł I - Temat, zakres i definicje

Przedmiot

1. Zgodnie z art. 32 ust. 6 dyrektywy 2014/59/UE niniejsze wytyczne mają wspierać zbieżność praktyk w zakresie nadzoru oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do interpretacji różnych okoliczności, w których instytucja jest uznawana za będącą na progu upadłości lub zagrożoną upadłością.
2. W tym celu niniejsze wytyczne określają szereg obiektywnych przesłanek pomagających w stwierdzeniu, że instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, zgodnie z okolicznościami określonymi w art. 32 ust. 4 lit. a), b) i c) dyrektywy 2014/59/UE. Jeżeli weryfikacji spełnienia przesłanek dokonuje właściwy organ, prowadzi ją w oparciu o rezultat SREP przeprowadzonego zgodnie z art. 97 dyrektywy 2013/36/UE i doprecyzowanego w wytycznych w sprawie przeglądu i oceny nadzorczej. W tym kontekście organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może być zmuszony do interpretowania wyników SREP po konsultacji z właściwym organem zgodnie z art. 32 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2014/59/UE.
3. Niniejsze wytyczne nie ograniczają możliwości podjęcia ostatecznej decyzji przez właściwy organ lub organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w zakresie stwierdzenia, że instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością. Stwierdzenie, że w przypadku określonej instytucji zaistniała obiektywna przesłanka wymieniona w tytule II niniejszych wytycznych, nie powinno prowadzić właściwego organu lub organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, zależnie od przypadku, do automatycznego stwierdzenia, że instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością ani powodować automatycznego zastosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Wykaz obiektywnych przesłanek określonych w niniejszych wytycznych nie jest wyczerpujący i powinien pozostać otwarty, ponieważ nie można przewidzieć wszystkich okoliczności.
4. Niniejsze wytyczne należy interpretować w powiązaniu z warunkami określonymi w art. 31 ust. 1 lit. b) i c) dyrektywy 2014/59/UE, które określają pozostałe dwa inne warunki, obok bycia „na progu upadłości lub zagrożenia upadłością”, które muszą być spełnione dla podjęcia działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. W konsekwencji stwierdzenie przez właściwy organ lub organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z niniejszymi wytycznymi, że instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, nie oznacza samo w sobie, że spełnione zostały wszystkie warunki podjęcia działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Dla porządku należy przypomnieć, że zgodnie z odpowiednio art. 32 ust. 1 lit. b) i c) dyrektywy 2014/59/UE podjęcie działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest także uwarunkowane brakiem możliwości podjęcia alternatywnych działań sektora prywatnego lub działań nadzorczych, które mogłyby w rozsądnym czasie zaradzić sytuacji, i jest konieczne w interesie publicznym.

5. Postanowienia niniejszych wytycznych powinny mieć zastosowanie także wówczas, gdy stwierdzenia, że instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, dokonuje stosowny organ w ramach ustalania, że instytucja utraciła rentowność, w celu wykonania uprawnienia do umorzenia lub konwersji, zgodnie z art. 60 dyrektywy 2014/59/UE.

Definicje

6. Do celów niniejszych wytycznych stosuje się następujące definicje:
- a) „SREP” oznacza proces przeglądu i oceny nadzorczej określony w art. 97 dyrektywy 2013/36/UE i doprecyzowany w wytycznych w sprawie SREP.
  - b) „Wytyczne w sprawie SREP” oznaczają wytyczne EUNB w sprawie wspólnych procedur i metod dotyczących przeglądu i oceny nadzorczej opracowane zgodnie z art. 107 ust. 3 dyrektywy 2013/36/UE².
  - c) „Ogólna ocena SREP” zdefiniowana w wytycznych w sprawie SREP to aktualna ocena ogólnej rentowności instytucji w oparciu o ocenę elementów SREP.
  - d) „Punktacja ogólnej oceny SREP” zdefiniowana w wytycznych w sprawie SREP to liczbowy wskaźnik dla ogólnego zagrożenia dla rentowności instytucji w oparciu o ogólną ocenę SREP.

Zakres i adresaci

7. Niniejsze wytyczne są skierowane do właściwych organów określonych w art. 4 pkt 2 ppkt i) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 w sprawie ustanowienia EUNB oraz do organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji określonych w art. 4 pkt 2 ppkt iv) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, które oceniają, czy dana instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, zgodnie z odpowiednio art. 32 ust. 1 lit. a) lub art. 32 ust. 2 dyrektywy 2014/59/UE.
8. Wytyczne mają także zastosowanie do instytucji, w przypadku gdy same dokonują oceny, czy są na progu upadłości lub zagrożone upadłością, zgodnie z art. 81 ust. 1 dyrektywy 2014/59/UE. Wobec powyższego części niniejszych wytycznych, które odnoszą się do warunków uruchomienia procedury restrukturyzacji lub uporządkowanej likwidacji określonych w art. 32 ust. 1 lit. b) i c) dyrektywy 2014/59/UE, nie mają zastosowania do instytucji.
9. Zakres niniejszych wytycznych wykracza poza zakres określony w art. 32 ust. 4 dyrektywy 2014/59/UE, ponieważ część 3 tytułu III dotyczy dodatkowo konsultacji i wymiany informacji między właściwym organem a organem ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na

---

² EBA/GL/2014/13 z 19 grudnia 2014 r.

potrzeby stwierdzenia, że dana instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością. Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 EUNB może wydawać wytyczne w celu ustanowienia spójnych, wydajnych i skutecznych praktyk nadzorczych w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego. Dodatkowe wytyczne znajdujące się w części 3 tytułu III ograniczają się do wymiany informacji między organami z tej samej jurysdykcji i ich postanowienia pozostają bez uszczerbku dla regulacji dotyczących wymiany informacji między organami różnych jurysdykcji. W państwach członkowskich, gdzie organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie jest uprawniony do stwierdzenia, czy dana instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, postanowienia określone w pkt 40-41 nie mają zastosowania.

Tytuł II - Obiektywne przesłanki służące ustalaniu, czy dana instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością

1. Uwagi ogólne

10. Dla celów stwierdzenia, że dana instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, zgodnie z okolicznościami określonymi w art. 32 ust. 4 lit. a)-c) dyrektywy 2014/59/UE właściwy organ i organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, zależnie od przypadku, powinien ocenić obiektywne przesłanki dotyczące następujących obszarów dokładniej określonych w niniejszych wytycznych:
  - pozycja kapitałowa instytucji,
  - pozycja płynnościowa oraz
  - inne wymogi będące warunkiem utrzymania zezwolenia (w tym zasady zarządzania i możliwości operacyjne).
11. Obiektywne przesłanki wymienione w niniejszych wytycznych należy dokładnie i wszechstronnie przeanalizować. Stwierdzenie, że dana instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, powinno pozostać oceną ekspercką i nie powinno być dokonywane automatycznie na podstawie stwierdzenia spełnienia jednej z obiektywnych przesłanek z pominięciem pozostałych. Dotyczy to szczególnie interpretacji przesłanek, na które mogą wpływać czynniki niezwiązane bezpośrednio z sytuacją finansową instytucji.
12. W większości przypadków oczekuje się, że kilka czynników, a nie jeden, określonych w niniejszych wytycznych będzie stanowiło podstawę do stwierdzenia, że instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością. Możliwe są jednak sytuacje, w których spełnienie tylko jednego warunku, zależnie od jego wagi i wpływu ostrożnościowego, jest wystarczające do uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.
13. Bez uszczerbku dla pkt 16 niektóre obiektywne przesłanki zawarte w niniejszych wytycznych, takie jak sytuacja makroekonomiczna i wskaźniki rynkowe, należy zawsze oceniać łącznie z innymi czynnikami, aby dokonać oceny, czy instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona

upadłością, i włączyć je w ogólną ocenę instytucji. Kiedy stosowne organy korzystają z zewnętrznych wskaźników, o których mowa w pkt 21 lit. c)-e) oraz pkt 25 lit. a)-b) niniejszych wytycznych, wszelkie ustalenia dotyczące instytucji na progu upadłości lub zagrożonej upadłością muszą być podparte obiektywną oceną aktualnej sytuacji finansowej instytucji, aby uwzględnić ryzyko spekulacji rynkowej i ryzyko niedoskonałości rynku w przypadku kryzysu systemowego.

14. Dokonując oceny, czy instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, właściwy organ lub organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien oprzeć swoje ustalenia na ocenie obiektywnych przesłanek określonych w częściach 2, 3 i 4 tytułu II i, w stosownych przypadkach, uwzględnić następujące przesłanki:
- a) fakt, że instytucja uruchomiła swój plan naprawy, a wdrożenie wybranych z planu naprawy działań naprawczych nie powiodło się, w szczególności jeżeli uruchomienie planu naprawy zostało instytucji narzucone przez właściwy organ jako środek wczesnej interwencji na podstawie art. 27 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2014/59/UE;
  - b) powiadomienie otrzymane przez właściwy organ zgodnie z art. 81 ust. 1 dyrektywy 2014/59/UE od organu zarządzającego instytucji, który stwierdza, że instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością.

2. Pozycja kapitałowa

15. Zgodnie z art. 32 ust. 4 lit. a) i b) dyrektywy 2014/59/UE należy uznać, że instytucja jest na progu upadłości lub jest zagrożona upadłością, jeżeli zachodzi lub istnieją obiektywne przesłanki pozwalające stwierdzić, że w najbliższej przyszłości zajdzie jedna z następujących okoliczności:
- a) instytucja narusza wymogi dotyczące funduszy własnych, w tym wymogi nałożone zgodnie z art. 104 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/36/UE, będące warunkiem utrzymania zezwolenia w sposób, który uzasadniałby cofnięcie zezwolenia przez właściwy organ, w szczególności na podstawie tego, że poniosła straty, które doprowadzą do wyczerpania całości lub znacznej kwoty jej funduszy własnych lub
  - b) wartość aktywów instytucji jest niższa niż wartość jej zobowiązań.
16. Ocena aktywów i zobowiązań instytucji w najbliższej przyszłości oraz ocena, czy instytucja będzie w najbliższej przeszłości spełniać wymogi w zakresie funduszy własnych, powinny opierać się na obiektywnych przesłankach obejmujących między innymi:
- a) poziom i strukturę funduszy własnych instytucji oraz to, czy instytucja spełnia minimalne i dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych nałożone na instytucję zgodnie z art. 92 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 oraz art. 104 ust. 1 dyrektywy 2013/59/UE;

- b) wyniki przeglądu jakości aktywów, w tym przeglądu krajowego/unijnego/jednolitego mechanizmu nadzorczego wskazującego na znaczny spadek wartości aktywów prowadzący do naruszenia wymogów w zakresie funduszy własnych, jeżeli są dostępne;
  - c) wyniki wyceny przeprowadzonej na potrzeby oceny, czy spełnione są warunki uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z art. 36 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2014/59/UE, jeżeli są dostępne; lub
  - d) wyniki każdej innej oceny wartości aktywów i zobowiązań instytucji, która została przygotowana, niezależnie od tego, czy była przeprowadzona przez niezależnego rzeczoznawcę, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji czy inną osobę, w zakresie, w jakim zastosowana metodologia wyceny jest zgodna z art. 36 dyrektywy 2014/59/UE i pomaga w stwierdzeniu, że aktywa instytucji mają wartość niższą od wartości jej zobowiązań lub może tak się stać w najbliższej przyszłości. Części składowe wyników wyceny mogą zostać wykorzystane do oceny, czy instytucja narusza lub w najbliższej przyszłości może naruszyć wymogi w zakresie funduszy własnych określone w dyrektywie 2013/36/UE i rozporządzeniu UE nr 575/2013 w sposób, który uzasadniałby cofnięcie jej zezwolenia, jeżeli są dostępne..
17. Dodatkowe przesłanki, które należy wziąć pod uwagę przy dokonywaniu oceny, o której mowa w pkt 19, jeżeli są one adekwatne do charakteru instytucji, obejmują:
- a) zagrożenia dla pozycji kapitałowej i rentowności instytucji wynikające ze znacznego, nietymczasowego wzrostu kosztu finansowania instytucji do poziomu, przy którym nie instytucja nie będzie w stanie go ponieść;
  - b) prawdopodobieństwo, że w najbliższej przyszłości istotne pozycje pozabilansowych instytucji (tj. zobowiązania warunkowe) staną się wymagalne, co doprowadzi do powstania znacznych strat zagrażających pozycji kapitałowej i rentowności instytucji;
  - c) poważne, niekorzystne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym, które mogą zagrozić pozycji kapitałowej i rentowności instytucji, w tym istotne zmiany stóp procentowych, wartości nieruchomości lub wzrostu gospodarczego. Takie zmiany winny w poważny sposób niekorzystnie wpływać na model biznesowy instytucji, perspektywy dotyczące zysków, pozycję kapitałową i rentowność;
  - d) znaczne pogorszenie postrzegania instytucji przez rynek znajdujące odbicie we wskaźnikach wskazujących, że wypłacalność instytucji uległa pogorszeniu, a jej pozycja kapitałowa i rentowność są zagrożone, co jest odzwierciedlone, między innymi, w spadku poziomu ceny do wartości księgowej lub szybko rosnącym poziomie dźwigni finansowej (mierzonej jako stosunek wszystkich aktywów do wartości rynkowej kapitału własnego). Zmianę obydwu wskaźników można porównać z analogicznymi instytucjami po odpowiednim uwzględnieniu rozbieżności, które mogą wynikać z różnic w standardach rachunkowości; lub

- e) znaczne i nietymczasowe pogorszenie trendu, w ujęciu bezwzględnym i względnym, wskaźników rynkowych obejmujących, tam gdzie dostępne, wskaźniki kapitałowe (takie jak cena akcji i wskaźnik wartości księgowej do rynkowej) lub wskaźniki związane z zadłużeniem (takie jak wycena swapów ryzyka kredytowego lub spread długu podporządkowanego) i pokazujące, że instytucja może ponieść straty zagrażające jej pozycji kapitałowej i rentowności.
18. W nawiązaniu do pkt 19 lit. b), skrajny przypadek niedopasowania kapitałowego będzie miał miejsce w sytuacji, gdy aktywa instytucji nie wystarczają na pokrycie jej zobowiązań. Prawdopodobieństwo wystąpienia takiej sytuacji można ocenić na podstawie okoliczności i zdarzeń wymienionych w pkt 20 i 21.

3. Pozycja płynnościowa

19. Zgodnie z art. 32 ust. 4 lit. a) i c) dyrektywy 2014/59/UE należy uznać, że instytucja jest na progu upadłości lub jest zagrożona upadłością, jeżeli zachodzi lub istnieją obiektywne przesłanki pozwalające stwierdzić, że w najbliższej przyszłości zajdzie jedna z następujących okoliczności:
- instytucja narusza regulacyjne wymogi dotyczące płynności, w tym wymogi nałożone zgodnie z art. 105 dyrektywy 2013/36/UE będące warunkiem posiadania zezwolenia w sposób, który uzasadniałby cofnięcie zezwolenia przez właściwy organ lub
  - instytucja nie jest w stanie terminowo spłacać długów i regulować zobowiązań.
20. Ocena, czy instytucja może z dużym prawdopodobieństwem przestać spełniać wymogi regulacyjne dotyczące płynności lub terminowo spłacać długi i regulować zobowiązania, powinna być prowadzona w oparciu o obiektywne przesłanki obejmujące między innymi:
- a) poważne, niekorzystne zmiany wpływające na pozycję płynnościową instytucji oraz stabilność struktury finansowania, a także zgodność z minimalnymi wymogami dotyczącymi płynności określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 oraz dodatkowymi wymogami nałożonymi na mocy art. 105 tego rozporządzenia lub w związku z krajowymi minimalnymi wymogami dotyczącymi płynności;
- b) znaczna, nietymczasowa i niekorzystna zmiana buforów płynności instytucji oraz jej zdolność wyrównawcza. Ocena dynamiki zdolności wyrównawczej powinna w stosownych przypadkach obejmować:
- wysoce prawdopodobne wpływy płynności, w tym uzyskane zatwierdzone linie kredytowe i instrumenty płynnościowe;
  - wszelkie planowane wpływy umowne;
  - możliwość odnowienia finansowania (w tym terminy zapadalności i rodzaje instrumentów nowego finansowania);

- dostęp do finansowania długoterminowego;
  - nadzwyczajne i znaczne ograniczenie lub wycofanie instrumentów płynnościowych od kontrahentów;
- c) nietymczasowy wzrost kosztu finansowania instytucji do poziomu, przy którym instytucja nie będzie w stanie go ponieść, widoczny w szczególności we wzroście kosztów (widocznych na przykład w marżach) finansowania zabezpieczonego i niezabezpieczonego w porównaniu z podobnymi instytucjami;
- d) istotna, niekorzystna zmiana obecnych i przyszłych zobowiązań instytucji. Ocena zmiany zobowiązań instytucji powinna, w stosownych przypadkach, obejmować:
- oczekiwane i nadzwyczajne odpływy płynności, w tym żądanie przez kontrahentów instytucji uzupełnienia depozytu zabezpieczającego lub wcześniejszy wykup zobowiązań i pojawiające się sygnały oznaki paniki bankowej;
  - oczekiwane i nadzwyczajne wymogi w zakresie odpowiedniego zabezpieczenia oraz zmiany w podejściu kontrahentów centralnych i innych kontrahentów do redukcji wartości zabezpieczeń;
  - wszelkie zobowiązania warunkowe, w tym wynikające z przyznanых linii kredytowych i instrumentów płynnościowych;
- e) pozycję instytucji w systemach płatności, rozrachunków i rozliczeń oraz oznaki, że instytucja ma trudność w dotrzymanywaniu swoich zobowiązań, w tym w realizowaniu płatności w systemach płatności, rozrachunków i rozliczeń lub
- f) zmiany, które mogą znacząco negatywnie wpłynąć na reputację instytucji, w szczególności znaczne obniżenie ratingu przez jedną lub kilka agencji ratingowych, jeżeli prowadzi ono do znacznych odpływów płynności lub braku możliwości odnowienia finansowania lub do uruchomienia mechanizmów umownych uzależnionych od ratingów zewnętrznych.
21. Dodatkowe przesłanki, które należy wziąć pod uwagę, jeżeli są adekwatne do charakteru instytucji, obejmują:
- a) poważne, niekorzystne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym, które mogą zagrozić pozycji finansowej i rentowności instytucji, w tym zmiany stóp procentowych, wartości nieruchomości lub wzrostu gospodarczego, które mogą wpływać, pośrednio lub bezpośrednio, na poziom płynności instytucji w znacznie niekorzystny sposób; lub
  - b) znaczne pogorszenie postrzegania instytucji przez rynek znajdujące odbicie w znaczącym i nietymczasowym pogorszeniu trendu, w ujęciu bezwzględnym i względnym, wskaźników rynkowych obejmującym, tam gdzie dostępne, wskaźniki kapitałowe (takie jak cena akcji i wskaźnik wartości księgowej do rynkowej) lub wskaźniki związane z zadłużeniem (takie jak wycena swapów ryzyka kredytowego lub spread długu podporządkowanego) i

pokazującym, że instytucja może ponieść straty zagrażające jej pozycji kapitałowej i rentowności.

4. Inne wymogi będące warunkiem posiadania zezwolenia

22. Zgodnie z art. 32 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2014/59/UE instytucja jest na progu upadłości lub jest zagrożona upadłością, jeżeli narusza lub w najbliższej przyszłości może naruszyć wymogi będące warunkiem posiadania zezwolenia w sposób, który uzasadniałby cofnięcie zezwolenia przez właściwy organ zgodnie z art. 18 dyrektywy 2013/36/UE.
23. W celu weryfikacji warunku, o którym mowa w pkt 26, właściwy organ lub organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien sprawdzić między innymi, czy występują istotne słabe punkty w zasadach zarządzania instytucją oraz w jej zdolnościach operacyjnych oraz czy te słabe punkty mają istotny wpływ na wiarygodność instytucji i możliwość świadczenia przez nią usług bankowych/inwestycyjnych.

4.1. Zasady zarządzania

24. Niektóre obiektywne przesłanki powinny wskazywać, czy instytucja ma istotne słabe punkty w swoich zasadach zarządzania, które mogą, w większości przypadków w połączeniu z innymi obiektywnymi przesłankami dotyczącymi kapitału i płynności, uzasadniać cofnięcie zezwolenia. Przesłanki te obejmują między innymi:
- a) poważne nieprawidłowości w sprawozdawczości nadzorczej lub sprawozdaniach finansowych, w szczególności powodujące odmowę wydania opinii przez zewnętrznego audytora lub wydanie opinii z zastrzeżeniami;
  - b) przedłużający się impas w organie zarządzającym instytucji, który prowadzi do braku zdolności do podejmowania przez niego kluczowych decyzji;
  - c) nagromadzenie znaczących niedociągnięć w kluczowych obszarach zasad zarządzania, które łącznie mają znaczący negatywny wpływ na stabilność instytucji.
25. Dla celów pkt 28 lit. c) przykłady takich znaczących niedociągnięć, które łącznie mogą mieć znaczny negatywny wpływ na stabilność instytucji, mogą obejmować:
- nieodpowiednie planowanie strategiczne i procedury ustalania tolerancji ryzyka/ apetytu na ryzyko oraz ram zarządzania ryzykiem prowadzące do niemożności identyfikacji ryzyka, zarządzania ryzykiem i zgłaszania ryzyka, na które instytucja jest lub może być narażona;
  - istotne słabe punkty, niedociągnięcia lub problemy, które nie zostały odpowiednio lub w odpowiednim czasie zgłoszone do organu zarządzającego;
  - nieodpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej;

- znaczące pogorszenie reputacji wynikające z nieprzestrzegania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji osób sprawujących kluczowe funkcje w instytucji;
- znaczące pogorszenie reputacji wynikające z braku przejrzystości w prowadzeniu działalności i operacji lub niekompletne/ nieodpowiednie stosowanie się do wymogów informacyjnych;
- poważne spory dotyczące mianowania i zastępowania osób pełniących kluczowe funkcje w instytucji;
- poważne naruszenie wymogów dotyczących wynagrodzenia.

4.2. Zdolności operacyjne do prowadzenia działalności regulowanej

26. Niektóre obiektywne czynniki mogą negatywnie wpłynąć na zdolności operacyjne instytucji do prowadzenia działalności bankowej i inwestycyjnej, nawet jeżeli nie doszło do naruszenia wymogów regulacyjnych dotyczących funduszy własnych i płynności. Takie okoliczności i zdarzenia, jeżeli nie są warunkowe i nie mogą zostać skutecznie usunięte w krótkim okresie, powinny zostać uwzględnione w ocenie, czy instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością. O wystąpieniu negatywnych okoliczności i zdarzeń świadczą między innymi:

- a) niemożność wypełniania przez instytucję, ze względu na utrzymujące się przeszkody operacyjne, zobowiązań wobec jej wierzycieli, w szczególności niemożność zapewnienia bezpieczeństwa środków powierzonych jej przez deponentów;
- b) niemożność dokonywania i otrzymywania przez instytucję płatności i, w konsekwencji brak możliwości prowadzenia działalności bankowej ze względu na utrzymujące się przeszkody operacyjne;
- c) utrata zaufania rynku i deponentów do instytucji ze względu na zagrożenia operacyjne, prowadząca do sytuacji, w której instytucja nie jest dłużej w stanie prowadzić działalności bankowej (odzwierciedlona w awersji kontrahentów instytucji i innych interesariuszy do zawierania transakcji z instytucją lub dostarczania jej kapitału oraz, w stosownym przypadku, zamiar wypowiedzenia przez istniejących kontrahentów umów, w tym wystąpienie paniki bankowej).

Tytuł III - Proces stwierdzania, że dana instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością

1. Stwierdzenie przez właściwy organ

27. Ocena obiektywnych przesłanek określonych w tytule II niniejszych wytycznych będzie zazwyczaj przeprowadzana przez właściwy organ w trakcie SREP przeprowadzanego zgodnie z wytycznymi w sprawie SREP. Wyniki oceny SREP będą pokazane w ogólnej ocenie SREP

wyrażonej punktacją ogólną oceny SREP ustaloną dla danej instytucji. Zgodnie z wynikami oceny SREP podstawę do stwierdzenia przez właściwy organ, że instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, stanowi:

- a) punktacja ogólna oceny przeglądu i oceny nadzorczej (SREP) na poziomie „F” ustalona dla danej instytucji w oparciu o zasady określone w wytycznych SREP lub
  - b) punktacja ogólna oceny przeglądu i oceny nadzorczej (SREP) na poziomie „4” ustalona dla danej instytucji w oparciu o zasady określone w wytycznych w sprawie SREP i niestosowanie się do środków nadzorczych stosowanych zgodnie z art. 104 i 105 dyrektywy 2013/36/UE lub środków wczesnej interwencji stosowanych zgodnie z art. 27 ust. 1 dyrektywy 2014/59/UE.
28. Należy zauważyć, że inaczej niż w przypadku standardowej procedury SREP stosowanej do międzynarodowych grup bankowych i ich podmiotów (która zgodnie z wytycznymi w sprawie SREP wymaga omówienia i koordynacji wyników oceny SREP w ramach kolegiów organów nadzoru przed ich sfinalizowaniem) planując przyznanie wyniku „F” danej instytucji, zgodnie z art. 81 dyrektywy 2014/59/UE, właściwy organ powinien współpracować z organem ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z procedurą określoną w art. 32 dyrektywy 2014/59/UE bez wcześniejszego omawiania i koordynacji w ramach kolegium organów nadzoru.

2. Stwierdzenie przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

29. Jeśli organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest uprawniony do ustalania, czy instytucja stoi na progu upadłości lub jest zagrożona upadłością, powinien on uwzględnić obiektywne przesłanki określone w tytule II niniejszych wytycznych dotyczące pozycji kapitałowej instytucji, jej pozycji płynnościowej i innych aspektów odnoszących się do wymogów będących warunkiem posiadania zezwolenia w oparciu o posiadane informacje.
30. Obiektywne przesłanki wymienione w tytule II niniejszych wytycznych powinny także zostać uwzględnione podczas przeglądu wyników oceny SREP prowadzonej przez właściwy organ, które zgodnie z pkt 40 są przekazywane organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.
31. Dokonując oceny, czy instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien uwzględnić jako obiektywną przesłankę otrzymane od właściwego organu powiadomienie informujące, że w oparciu o zasady określone w wytycznych w sprawie SREP dla danej instytucji została ustalona punktacja ogólna oceny SREP na poziomie „4” w oparciu o zasady określone w wytycznych w sprawie SREP oraz że instytucja nie zastosowała się do środków nadzorczych stosowanych zgodnie z art. 104 i 105 dyrektywy 2013/36/UE lub środków wczesnej interwencji stosowanych zgodnie z art. 27 ust. 1 dyrektywy 2014/59/UE.

3. Konsultacje i wymiana informacji między właściwym organem a organem ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

32. Bez uszczerbku dla art. 90 i art. 32 ust. 2 dyrektywy 2014/59/UE, dla zapewnienia terminowego przepływu informacji na potrzeby oceny, czy instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, właściwy organ i organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny wymieniać informacje zgodnie z wymogami określonymi poniżej.
33. Przed stwierdzeniem, czy instytucja jest na progu upadłości lub zagrożona upadłością, właściwy organ i organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny odpowiednio omówić wyniki ich oceny.
34. W przypadku stwierdzenia wystąpienia obiektywnych przesłanek określonych w tytule II niniejszych wytycznych organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien zażądać od właściwego organu wyjaśnienia, czy i jak te okoliczności zostały odzwierciedlone w ogólnej ocenie SREP instytucji.

3.1. Informacje przekazywane przez właściwy organ

35. Zgodnie z art. 27 ust. 2 dyrektywy 2014/59/UE właściwy organ jest zobowiązany do powiadomienia organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o spełnieniu warunków podjęcia środków wczesnej interwencji. Ponadto zgodnie z art. 81 ust. 2 dyrektywy 2014/59/UE właściwy organ powinien poinformować organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o wszelkich środkach w zakresie zapobiegania kryzysom (określonych w art. 2 ust. 1 pkt 101 dyrektywy 2014/59/UE) oraz o wszelkich działaniach, o których mowa w art. 104 dyrektywy 2013/36/UE, do podjęcia których instytucja została przez niego zobowiązana.
36. Aby ułatwić taką wymianę informacji, właściwy organ powinien także przekazywać organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wyniki oceny SREP przynajmniej za każdym razem, gdy właściwy organ ustala na podstawie SREP punktację ogólną oceny SREP na poziomie „4” lub „F”. W szczególności właściwy organ, powiadamiając organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, powinien przekazać następujące informacje dotyczące określonej instytucji:
  - a) podsumowanie ogólnej oceny SREP wraz z wszystkimi punktacjami ogólnymi oceny SREP;
  - b) pełen zestaw wskaźników wykorzystanych podczas regularnego monitorowania kluczowych wskaźników SREP zgodnie z wytycznymi w sprawie SREP;
  - c) wszelkie szczegóły dotyczące zastosowanych środków nadzorczych (zgodnie z art. 104 i 105 dyrektywy 2013/36/UE) i środków wczesnej interwencji (zgodnie z art. 27 ust. 1 dyrektywy 2014/59/UE) oraz opis stosowania się instytucji do nich; oraz

- d) w stosownym przypadku, szczegóły dotyczące wariantów naprawy wykorzystanych przez instytucję.

3.2. Informacje przekazywane przez organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

37. W momencie stwierdzenia spełnienia obiektywnych przesłanek określonych w tytule II niniejszych wytycznych organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien przekazać właściwemu organowi na piśmie swoje ustalenia i uzasadnienie.
38. Właściwy organ powinien być informowany za każdym razem, kiedy organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji:
- postanowi skorzystać z uprawnienia do żądania od instytucji skontaktowania się z potencjalnymi nabywcami w celu przygotowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji zgodnie z art. 27 ust. 2 dyrektywy 2014/59/UE;
  - zwraca się o wycenę aktywów i zobowiązań instytucji przeprowadzaną przez niezależny podmiot lub decyduje, że organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przeprowadzi tymczasową wycenę zgodnie z art. 36 dyrektywy 2014/59/UE;
  - otrzymuje od niezależnego podmiotu wyniki wyceny aktywów i zobowiązań instytucji zgodnie z art. 36 dyrektywy 2014/59/UE lub określa wynik przeprowadzonej przez siebie tymczasowej wyceny.

Tytuł IV – Postanowienia końcowe i wdrożenie

39. Niniejsze wytyczne stosuje się od dnia 1 stycznia 2016 r.